

Mootorsõidukite kategooriad

Kategooriad:

Sõidukid jaotatakse järgmistesse kategooriatesse:

M kategooria - vähemalt neljarattaline mootorsõiduk, mida kasutatakse reisijate veoks (sõiduauto ja buss).

N kategooria - vähemalt neljarattaline mootorsõiduk, mida kasutatakse veoste veoks (veoauto).

M ja N kategooria sõidukite üldistav nimetus on auto.

L kategooria - mootorsõidukid, millel on vähem kui neli ratast (mopeedid ja mootorrattad).

O kategooria - haagised.

A. **M kategooria sõidukid** jaotatakse täismassi ja sõitjate arvu järgi:

M1 kategooria sõiduk (sõiduauto) - mootorsõiduk, mida kasutatakse reisijate veoks ja milles ei ole üle 9 istekoha (sh juhi koht), kusjuures selle kere võib olla kinnine, lahtine või kombineeritud (osa kerest on kinnine) ja pagasiruumi mõõtmed on väiksemad kui N1 kategooria sõiduki veoseruumi või veokasti vähimad mõõtmed;

M2 kategooria sõiduk (buss) - mootorsõiduk, mida kasutatakse reisijate veoks, milles on üle üheksa istekoha (sh juhi koht) ja mille täismass ei ületa 5 t;

M3 kategooria sõiduk (buss) - mootorsõiduk, mida kasutatakse reisijate veoks, milles on üle 9 istekoha (sh juhi koht) ja mille täismass on üle 5 t;

liigendbuss - M2 või M3 kategooria sõiduk, mille kaks või enam keret on liigendiga ühendatud, võimaldades sõitjatel takistuseta liikuda ühest kerest teise.

M2- ja M3-kategooria sõidukid jaotatakse kereehituse ja sõitjate arvu järgi järgmistesse klassidesse:

A klass - sõiduk, milles ei ole üle 23 istekoha (sh juhi koht) ja milles on ka seisukohad;

B klass - sõiduk, milles ei ole üle 23 istekoha (sh juhi koht) ja milles puuduvad seisukohad;

I klass "linnabuss" - sõiduk, milles on üle 23 istekoha (sh juhi koht) ja milles on ka seisukohad;

II klass "linnadevaheline buss" - sõiduk, milles on üle 23 istekoha (sh juhi koht) ja milles on lubatud seista vahekäigus;

III klass "turismibuss" - sõiduk, milles on üle 23 istekoha (sh juhi koht) ja milles puuduvad seisukohad.

B. **N-kategooria sõidukid** jaotatakse:

N1-kategooria sõiduk ? mootorsõiduk, mida kasutatakse veoste veoks ja mille täismass ei ületa 3,5 t (maastikua autod 2,0 t). Sõitjateruumis ei tohi olla üle 2 istmerea ja sõitjateruum peab olema eraldatud veoseruumist vaheseinaga. Kere võib olla kinnine (furgoon), madel või kombineeritud (osa kerest on kinnine) ja peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) kinnise veoseruumi maht on üle 2 m³ ja selle sisekõrgus on üle 1000 mm;
- 2) kinnise veoseruumi ja veokasti kogupikkus on auto pikiteljel üle 1500 mm;
- 3) veokasti sisepikkus on auto pikiteljel üle 1500 mm;
- 4) esimese ja teise istmerea seljatugede vaheline kaugus peab olema vähemalt 650

mm, kuid mitte üle 850 mm.

Märkus: Kinnise kereosa sisekõrgust mõõdetakse 600 mm kaugusel külgsseinast ja laiust auto tuuleklaasi alaserva kõrgusel.

Veoseruumi maht saadakse eeltoodud mõõtetulemuste: pikkuse, laiuse ja kõrguse korrutisena.

N2-kategooria sõiduk - mootorsõiduk, mida kasutatakse veoste veoks ja mille täismass on üle 3,5 t, kuid ei ületa 12,0 t;

N3-kategooria sõiduk - mootorsõiduk, mida kasutatakse veoste veoks ja mille täismass on üle 12,0 t.

C. M- ja N-kategooria sõidukid on maastikuautod, mida tähistatakse G tähe lisamisega, kui nad täidavad järgmisi nõudeid:

N1-kategooria sõiduk, mille täismass ei ületa 2,0 t ja M1-kategooria sõiduk, kui neil:

- vähemalt üks esi- ja üks tagatelg on veoteljed, sh sõidukid, mille ühte telge on võimalik välja lülitada;
- vähemalt ühe veotelje diferentsiaal on lukustatav või sellel on sarnast toimet omav mehhanism ja kui see sõiduk, ilma haagiseta, on võimeline ületama 30% tõusu ning rahuldama järgnevast kuuest nõudest vähemalt viit nõuet:
 - 1) pealesõidunurk on vähemalt 25°;
 - 2) eemaldumisnurk on vähemalt 20°;
 - 3) teekumeruse ületusnurk on vähemalt 20°;
 - 4) vähim esisilla kliirens on 180 mm;
 - 5) vähim tagasilla kliirens on 180 mm;
 - 6) vähim kliirens sildadevahelises alas on 200 mm.

N1-kategooria sõiduk, mille täismass on suurem kui 2,0 t või N2-, M2- või M3-kategooria sõiduk, kui tema täismass ei ületa 12,0 t, millel kõik teljed on veoteljed, sh sõiduk, millel ühte veotelgedest on võimalik välja lülitada või sõiduk, mis täidab kolme järgnevat nõuet:

- 1) vähemalt üks esi- ja üks tagasild on veoteljed, sh sõidukid, mille ühte telge on võimalik välja lülitada;
- 2) vähemalt ühe veotelje diferentsiaal on lukustatav või sellel on sarnast toimet omav mehhanism;
- 3) ilma haagiseta sõiduk on võimeline ületama vähemalt 25% tõusu.

M3-kategooria sõiduk, mille täismass on suurem kui 12,0 t või N3-kategooria sõiduk, millel kõik teljed on veoteljed, sh sõiduk, mille ühte veotelgedest on võimalik välja lülitada või sõiduk, mis täidab kõiki järgnevaid nõudeid:

- vähemalt pooled ratastest on veorattad;
- vähemalt ühe veotelje diferentsiaal on lukustatav või sellel on sarnast toimet omav mehhanism;
- ilma haagiseta sõiduk on võimeline ületama 25% tõusu ning rahuldama järgnevast kuuest nõudest vähemalt nelja nõuet:
 - 1) pealesõidunurk on vähemalt 25°;
 - 2) eemaldumisnurk on vähemalt 25°;
 - 3) teekumeruse ületusnurk on vähemalt 25°;
 - 4) vähim esitelje kliirens on 250 mm;
 - 5) vähim kliirens sildadevahelises alas on 300 mm;
 - 6) vähim tagatelje kliirens on 250 mm.

D. L-kategooria sõidukid jaotatakse:

L1-kategooria sõiduk (moped) - kahe rattaline sõiduk, mille mootori töömaht ei ületa, sisepõlemismootori korral, 50 cm³ ja valmistajakiirus, mistahes mootori korral, ei ületa 50 km/h;

L2-kategooria sõiduk (moped) - mistahes rataste asetusega kolmerattaline sõiduk, mille mootori töömaht ei ületa, sisepõlemismootori korral, 50 cm³ ja valmistajakiirus, mistahes mootori korral, ei ületa 50 km/h.

Siia kuulub ka neljarattaline sõiduk, mille tühimass on alla 350 kg (elektrisõidukitel ei arvestata akude kaalu), valmistajakiirus ei ületa 50 km/h, mootori töömaht ei ületa ottomootori korral 50 cm³ ja teiste mootorite korral netovõimsus ei ületa 4 kW;

L3-kategooria sõiduk (mootorratas) - kahe rattaline sõiduk, mille mootori töömaht ületab, sisepõlemismootori korral, 50 cm³ ja valmistajakiirus, mistahes mootori korral, ületab 50 km/h;

L4-kategooria sõiduk (külghaagisega mootorratas) - ebasümmeetrilise rataste asetusega kolmerattaline sõiduk, mille mootori töömaht ületab, sisepõlemismootori korral, 50 cm³ ja valmistajakiirus, mistahes mootori korral, ületab 50 km/h;

L5-kategooria sõiduk (kolmerattaline mootorratas - traik) - sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattaline sõiduk, mille mootori töömaht ületab, sisepõlemismootori korral, 50 cm³ ja valmistajakiirus, mistahes mootori korral, ületab 50 km/h.

Siia kuulub ka neljarattaline sõiduk, mille tühimass on 350 kg või rohkem, kuid ei ületa 400 kg (kaubaveoks mõeldud sõidukitel 550 kg) ja mootori netovõimsus ei ületa 15 kW. Elektrisõidukitel ei arvestata akude kaalu.

E. O-kategooria sõidukid jaotatakse:

O1-kategooria sõiduk - haagis, mille täismass ei ületa 0,75 t (kerghaagis). Haagis ei tohi toetuda oma tiisliga vedukauto haakeseadmele suurema koormusega kui 5% oma täismassist;

O2-kategooria sõiduk - täis-*, kesktelg-** või poolhaagis***, mille täismass on üle 0,75 t, kuid ei ületa 3,5 t;

O3-kategooria sõiduk - täis-, kesktelg- või poolhaagis, mille täismass on üle 3,5 t, kuid ei ületa 10,0 t;

O4-kategooria sõiduk - täis-, kesktelg- või poolhaagis, mille täismass on üle 10,0 t.

Märkus:

* Täishaagis on vähemalt kaheteljeline haagis. Selle tiisliil on liigend, mille tõttu ei kanna tiisel üle vedukauto haakeseadmele haake massist põhjustatud koormust.

** Kesktelghaagis (v.a O1-kategooria haagis) on ühe- või enamateljeline haagis, mille telg või teljed asuvad haagise raskuskeskme läheduses ja selle tiisel on haagise külge kinnitatud jäigalt. Haagis ei tohi toetuda oma tiisliga vedukauto haakeseadmele suurema koormusega kui 10% oma täismassist.

*** Poolhaagis on haagis, mis toetub olulise osaga haagise täismassist vedukauto

haakeseadmele.

Mäepealse 19, Tallinn 12618 tel. (0) 6 201 200 fax. (0) 6 201 201 e-mail: webmaster@ark.ee
<http://www.ark.ee/atp/?id=302>